

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Ing. Antona Jakubíka v trestnej veci proti obvinenému **A. P. a spol.** pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom dňa 7. septembra 2011 v Bratislave sťažnosť obvinených A. P., V. L., Y. N. a M. O. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 30. augusta 2011, sp. zn. Tp 35/2010 a takto

r o z h o d o l :

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. por. **sa z r u š u j e** napadnuté uznesenie ohľadne obvinených A. P., V. L. a Y. N. v celom rozsahu.

Podľa § 76 ods. 3 Tr. por. väzba obvinených

1. **A. P.**, nar. X. v O., R. F., bytom B., B. Š., t.č. v ústave na výkon väzby Ilava,
 2. **V. L.**, nar. X., štátny občan U., bytom B., V., t.č. v Ústave na výkon väzby Ilava,
 3. **Y. N.**, nar. X., štátny občan U., bytom B., V., t.č. v Ústave na výkon väzby Ilava,
- sa predlžuje **do 12. februára 2012.**

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. písomný sľub a dohľad probačného a mediačného úradníka u obvinených A. P., V. L. a Y. N. **sa neprijíma.**

II. Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného M. O. **sa z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Vyššie citovaným uznesením sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len sudca) podľa § 76 ods. 3 Tr. por. predĺžil obvineným A.... P., V. L., Y. N. a M. O. lehotu trvania väzby do 12. februára 2012.

Súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. neprijal písomný sľub obvinených A. P., V. L. a Y. N..

Proti tomuto uzneseniu do zápisnice o výsluchu zahlásili sťažnosť A. P. V. L., Y. N. a M. O.. Všetci obvinení až na M. O. svoju sťažnosť aj písomne odôvodnili prostredníctvom svojich obhajcov, Y. N. aj samostatným podaním.

Obvinení v takto podaných písomných sťažnostiach namietali zhodne, že dôvody na predĺženie väzby naďalej nie sú dané. Špecializovaný trestný súd už pri predchádzajúcom návrhu na predĺženie väzby neakceptoval návrh prokurátora na jej predĺženie do 12. novembra 2011, ale predĺžil lehotu trvania väzby len do 12. septembra 2011 s tým, že táto doba je dostačujúca pre vykonanie potrebných úkonov trestného konania.

Neobstojí ani argumentácia prokurátora v návrhu na predĺženie lehoty väzby, o nutnosti vykonať procesné úkony na U. – tieto mali byť vykonávané už skôr, súbežne s úkonmi na Slovensku. Nie je tiež zrejmé, ako by mohli obvinení mať vyšetrovanie, keď potrebné úkony môžu orgány činné v trestnom konaní vykonávať aj bez toho, aby boli vo väzbe.

Napokon tým, že boli zadržaní odpadla aj možnosť, že by mohli pokračovať v trestnej činnosti (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) a nie sú dané ani dôvody väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a/ Tr. por., pretože žijú na území Slovenskej republiky, majú tu zázemie a len hrozba vysokým trestom nie je postačujúca na naplnenie tohto dôvodu väzby.

Napokon argumentovali aj tým, že zo spáchania skutku sa necítia byť vinnými, platí pre nich princíp prezumpcie neviny. V krajnom prípade je možné nahradiť väzbu prijatím sľubu, resp. dohľadom probačného úradníka čo konajúci súd neakceptoval a napokon o možnosti nahradiť väzbu dohľadom (§ 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) ani nerozhodol.

Obvinení preto žiadali, aby najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie prvostupňového súdu a prepustil ich z väzby na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovatelia podali sťažnosť ako aj konanie,

ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť obvinených A. P., V. L. a Y. N. je čiastočne dôvodná.

Najskôr však najvyšší súd po preskúmaní veci a doteraz vykonaných dôkazov, vrátane dôkazov vykonaných v lehote ostatného predĺženia lehoty väzby konštatuje, že tieto v predmetnej trestnej veci nijako nerozptýlili dôvodnosť vážneho podozrenia, že sa skutky a trestné činy pre ktoré im bolo vznesené obvinenie mali stať a že ich mali spáchať obvinení. Na margo námietky obvinených o prezumpcie nevinu, najvyšší súd iba poukazuje, že v tomto štádiu trestného konania o vine, či nevine súd konajúci o väzbe nerozhoduje. Táto otázka bude riešená až v meritórnom konaní na hlavnom pojednávaní až potom ak bude podaná obžaloba.

Z predloženého spisového materiálu možno ďalej zistiť, že obvinení sú trestné stíhaní pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmov z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. a iné na tom skutkovom základe ako je to uvedené v uznesení vyšetrovateľa z 12. apríla 2010, sp. zn. UHCP-20/NJ-S-2009 vrátane upozornenia na zmenu právnej kvalifikácie (č.l.310 a nasl.).

Obvinení boli vzatí do väzby uznesením sudcu zo 14. apríla 2010, sp. zn. Tp 35/2010 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. apríla 2010, sp. zn. 2 Tost 11/2010 z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. por. pričom väzba u všetkých obvinených začala plynúť dňom 12. apríla 2010. Obvinenému A. P. boli dôvody väzby uznesením najvyššieho súdu z 28. októbra 2010 zúžené – t.j. bol ponechaný vo väzbe len z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní spisu ďalej zistil, že sudca pre prípravné konanie v súlade s ustanovením § 79 ods. 2 Tr. por. pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby sa zaoberal aj samotnými dôvodmi väzby a dospel k správne mu záveru, že tieto naďalej trvajú.

Treba totiž poznamenať, že naposledy o väzbe obvinených, ich sťažnosti o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby (uznesenie sudcu z 10. júna 2011, sp. zn. Tp 35/2010), rozhodoval najvyšší súd len 29. júna 2011 pod sp. zn. 6 Tost 18/2011 a sťažnosti obvinených ako nedôvodné zamietol. Za tak krátku dobu na dôvodoch väzby obvinených sa nič podstatné

nemohlo zmeniť a ako vyplýva z odvetdy vykonaných dôkazov ani sa nezmenilo a dôvody väzby v nezmenenej podobe u všetkých obvinených trvajú naďalej.

V reakcii na sťažnostné námietky obvineného A. P., že dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sú neaktuálne, pretože on sám ale i ostatní spoluobvinení sú vo väzbe najvyšší súd len poukazuje, že tento argument nemôže obstať z dôvodov, ktoré už najvyšší súd podrobne rozviedol vo svojom uznesení z 28. apríla 2010, sp. zn. 2 Tost 11/2010. Nie je totiž možné vybrať niektorého z obvinených (napr. aj organizátora) a toho ponechať na slobode s poukazom, že bez ďalších už nebude pokračovať v trestnej činnosti. Nie je ani rozhodujúce či obvinení sú členmi nejakej organizácie (majú či nemajú k nej určitý pomer), ale rozhodujúce je to, že vo veci je rozkrývaná sieť účastníkov na páchaní trestnej činnosti, ktorá bola páchaná sofistikovaným spôsobom, po dlhšiu dobu a konanie účastníkov je poznačené zisťnosťou, čo vo svojom súhrne odôvodňuje konkrétnu obavu, že aj obvinení v prípade prepustenia na slobodu by pokračovali v páchaní majetkovej trestnej činnosti.

Pokiaľ ide o tzv. útekovú väzbu podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. (obv. V. L., Y. N., M. O.) treba zdôrazniť, že dôvodná obava z následkov uvedených v tomto ustanovení nie je založená výlučne len na hroziacej sankcii – trestu.

Je odôvodnená aj na podozrení vyplývajúceho z dôkazov, že ide o organizovanú trestnú činnosť s prepojením obvinených na U. (ich domovskú krajinu) a tam spolupracujúce osoby, čo vytvára reálnu hrozbu úteku v spojení s hrozbou vysokého trestu.

Pokiaľ ide o dôvody, pre ktoré predmetná trestná vec nebola doteraz, v priebehu už predĺženej lehoty trvania väzby, ktorá bola vymedzená do 12. septembra 2011 skončená, okolnosti uvádzané v návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby sú dostatočne presvedčivé. Na tom nič nemení ani sťažnostná námietka obvinených, že sudca pre prípravné konanie považoval lehotu predĺženia väzby do 12. septembra 2011 v čase jeho rozhodovania za dostatočnú.

Z dôvodu žiadosti špeciálneho prokurátora však vyplýva, že vyšetrowanie predmetnej veci doposiaľ ukončené nemohlo byť, a to z objektívnych dôvodov, obtiažnosti veci spočívajúcej nielen v rozsahu trestnej činnosti, ale aj jej dosah na územie iných štátov a z toho

vyplývajúcej nutnosti medzinárodnej spolupráce a prispôsobenia vyšetrovania spolupracujúcim orgánom v zahraničí, zabezpečenie ďalších dôkazov, znaleckých resp. posudkov daňových orgánov a potrebných konfrontácií.

Sudca pre prípravné konanie vo svojom uznesení naznačil aj v čom spočíva účel trestného konania. Je vyjadrený v § 1 Tr. por. a je ním náležité zistenie trestných činov a potrestanie páchatel'ov podľa zákona a spravodlivo, za rešpektovania základných práv a slobôd fyzických a právnických osôb.

Sudca pre prípravné konanie správne preto dospel k záveru, že v prípade prepustenia obvinených na slobodu hrozí podstatné s'ťaženie dosiahnutia účelu trestného konania. K tomu najvyšší súd dodáva, reagujúc tak zvlášť na s'ťažostnú námietku A. P., ktorý je vo väzbe len z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., že pri reálnej obave, že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti, a aby sa tomu zamedzilo, je potrebné do náležitého zistenia všetkých trestných činov, pre ktoré je obvinený stíhaný a do stanovnej lehoty, ktorú umožňuje zákon, predĺžiť lehotu trvania väzby, tak ako aj v tomto prípade.

Čo sa týka nahradenia väzby iným opatrením, písomným sľubom resp. dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. b/ a c/ Tr. por. aj najvyšší súd zo spisového materiálu zistil, že konajúci súd rozhodol len o navrhnutom písomnom sľube (§ 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por.) a nie aj o dohľade podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Najvyšší súd tento nedostatok napravil, zrušil napadnuté uznesenie prvostupňového súdu u obvinených, ktorí boli týmto opomenutím dotknutí a rozhodol sám pričom neprijal ponuku náhrady väzby ani podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. (ponúknutý sľub) ani dohľadom probačného a mediačného úradníka § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Prijatie menovaných opatrení je iba fakultatívne a vzhľadom na rozsah trestnej činnosti, jej závažnosť, spôsob a dĺžku páchania považuje najvyšší súd náhradu väzby uplatnením vyššie uvedených opatrení za nedostatočnú.

Z uvedených dôvodov preto Najvyšší súd Slovenskej republiky o s'ťažnostiach obvinených A. P., V. L., Y. N. a M. O. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 7. septembra 2011

JUDr. Jana S e r b o v á, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Ing. Anton Jakubík

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková